

Epesuxa zaldakuetshi kalta zũngajienapanaldiamak

Meja ai kalta gauwane: Pábulduki Duwe Jesúja ají múldigaba guaxal gaxaneja jalde kaltaki gauwane. Aldéñki Duwe guagué shalda Aldumaxa kalseldi izhoshi zhinik na jalde gauwane (3.1; 4.1; 6.20; Ajsh 28.14-34). Akldé Pábuldu shaldaga miñkualdaldiamake “Aldumaxa zaldakuetshi kalta zũngajienapanaldiamak” gaune tuakue.

Mekuetshi kalta gauwane: Pábulduja Duwe ipanane kuíbuldu Epesuxa ishjuizhaldekakue jalde kalta kagakauwane. Epesuki Asia baxe balkukue izhañkajeñka nuka nalguakna, san san kagi zhinik jika ishkiyayushal aldageñka. Exa zaldakue akldé neki juldiú saná naldagáldekue nakna Saldiñga netshi Jate shalda kaksúñze. Ne akiyalzabiyaldixa ishkiyatene Altemisa axezhukatshi juwí atema iyaxauwane. Pábuldu Duwe shalda guashi mutshuane (Ajsh 18.19-21), maikjuizhane (Ajsh 19) san san kuíbuldu mizhatoguéñ, ai kuíbulduxa jiaga mizhatone.

Jinak ai kalta gauwane: Pábulduja Jateki mitsá zũnajañguxa, éegaba atemajañ guañ zũnajañguxa ne, Asukuá Duwe Jesú za akaldak akzé Epesuxa zaldakueja kakualdaldiamak kagakauwane. Ekibeñga na, Jateja sakí izhogakue kajañguxá, sakí jisék agubiyakue kakualdaldiamak jiaga kagakauwane.

Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:

1. Kasak misha ji shalda kakbene (1.1-2)
2. Jateki sakí z̃nekualdi, ají z̃naldekshixa (1.1-3.21)
3. Duwe Jesú ipananekueki mitsabé ishkaldaldakue (4.1-6.20)
  - a. Duwe ipananekuañki askimimé aldé (4.1-16)
  - b. Duwe Jesúke abisajañ kakukshane (4.17-24)
  - c. Duwe ipananekueki mitsabé izhogakue (4.25-5.5)
  - d. Duwe Jesúja muñshí kezguane izhogakue (5.6-20)
  - e. Zhuajúk zaldagaba ishkaldalda (5.21-6.9)
  - f. Jateja jisé kaugakshaldiamak kagenekue (6.10-20)
4. Aldiwe kakbene (6.21-24)

Pábulduja Epesuxa zaldakuek kalta kakuzgaune

¹ Maiñ Epesuxa[☆] zalda Duwe Jesú Z̃nekualkatshí za nekbine, abá naldakí agapa mineñkakuek nas Pábulduk kalta miñkuzgauwatokuge. Naski Saldiñga netshi Jateja jañguanamak Asukuá Duwe Jesújañki ají múldigaba guaxal nakaxanega nzhakú.

² Saldiñga netshi Jate Nauwijatega, Asukuá nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú na, atemajañ éegaba guañ mimajañgui, muldetua aldunaxa señgaba miñzukui shi mimezhokshí.

Jateja Asukuák zhinik zeñ zalda z̃najañguxa

[☆] **1:1** 1.1 Ajsh 18.19-21; 19.1

3 Guatshak Saldiñga netshi Jate, nauwiji Sáñkalda Duwe Jesútshi Ajatega “zeñ nzhakldék” akbeji, akldé akzamakga akzukui kuizizhoshí. Aldéñki Asukuá Duwe Zunekualka kipanéñ zhinik na, jékaldaxa zhinik aldunaxa saldiñga zeñ zaldaba nahauxa na muldetua zeñ zunajañguane. ⁴ Akze, Jateja kagi gauwagá nogueñga zhinik Asukuá ipanakualdixa ají giemikue zunaldekshaldixa, ni ji shalda zũngatsaldazhé zunatualdixa zunezhgakuxanane. Aldéñki zunajañguiñgaba ⁵ guñguakna zunajañguamak, akldunamak ekí zunezhgakuxanane. Asukuá Duwe Jesú zunekualdatshak zhinik na aldéñ ají sukuakue giemi zunaldekshi zunepanaldiamak janazuñtú guanane. ⁶ Ekíki aldéñ guagasá, atemajañ éegaba guañ zunajañguiñga Asukuá izhgajañguxak zunekwane shalda, e za akldé akzamakga akzukuakualdiamak.

⁷ Ekí zuxaita zalda Jateki éegaba guañ zunajañguéñ zhinik na, Asukuá Duwe Jesú nauwitsaldí shuixal gaxá. Amak shuigatshakna abi akzuldi sha katshixa shalda zunesabiñguakna, Jateki zũnkabetá guane. ⁸ Ekí Nauwijateki guagasá atemajañ guañ zunajañguéñ zhinik na, zúxaita ishkué zunaldalshi, mikualdakue nahauxa zũngajieñguxa. ⁹ Akze, aldéñki Asukuák zhinik zunekualdaldixa janaktune nalgueki ni mek axañga mu agisekuazháne ne, kaigaki aldéñ akldunamak ekí mu zũngisekuane. ¹⁰ Akze, ekí

✧ 1:7 1.7 Mlk 10.45; 14.24; Kls 1.14; Eb 9.12-14

janaktune nogatuka: Janaktunaldiéñ ldiuwañ zegatshakna, Jateja saldiñga jékaldaxa zalda, kagik zalda juizhi askuiñgaba ishjuizhakui, Sáñkalda ezua me Asukuá Duwe Jesú itenek zhualdusa aksanekshaldixa nakldá.

¹¹ Guatshak Saldiñga netshi Jateja zexaldixa janaktunamak za zekuxa nakna, mauzeñga zhinik janaktunamakga Asukuá Duwe kipanatshakna, bieni zuñgeshi jana janshizhe zuñkatshaldixa zunezhgakuxanane. ¹² Ekíki nasuñ juldiú sanák Jateja ezua zunekualdal gaxaldixa jiaktuwi kizhukakuek misha e namak kajañguatshakna, Jate za akldé akzamakga akzukuakualdiamak. ¹³ Ekibeñga na, maiñ axautshi sanákue jiaga, Duwe Jesú zunekualdal naklde shalda namaklde minukatshak, namak jañgui ipanamine. Akna Jateja ají nekbine atualdiamak ají Alduna gaxaldixa guakldalguamak miñgegatshak ek mimakzuñguane.✧ ¹⁴ Akze, Jateja ají nekaldekuañki auxaga zunekualdaldiéñ zegatshakna, bieni zuñgeshi jana janshizhe zuñkatshaldixa zuñmene. Ne amak zuñkatshagá nogeñga “amak zuñkatshaldixaga shakldá” zuñkualdaldiamak, axañ misha ají Alduna zuñgé guane.✧ Akna, Saldiñga netshi Jate akaldak akzé izhukaki akldé akzamakga akzukuak zañga kuiznoshí.

Duwe ipananeke shalda Jatek kakhene

¹⁵ Ekí Jate zuñkatshakna maiñ jiaga nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú alduna ishiji, saldiñga

✧ **1:13** 1.13 Lk 24.49; Jñ 14.26; 16.13-15; Ajsh 1.4; 2.33 ✧ **1:14** 1.14 2Kt 1.22

aldéñ ipananekue jiaga izhgajañgui mizhekue mimaldukapangukueni zhinik na, ¹⁶ Jate axazguakugauxa niuwi akbaja naldáaki, maiñ shalda Jatek “zeñ nzhakldék” mimakbeyal za nokuge. ¹⁷ Akze, Saldiñga netshi Jate akaldak akzeki, nauwijí Sáñkalda Duwe Jesútshi Ajate izhogakna ekí mimakshishikuge: Ají Alduna miñgenéñ zhinik aldunaxa ishkué mimezhokshi, aldéñ “me ne” mu miñgisekualdiamak. Ekíki akldé akldéñga “me ne” miñwasheshi na, muldetua e na mishkabal dexaldiamak. ¹⁸ Ekí jiaga mimakshishikuge: Aldéñga na mimijí aldunaxa uba miñneñshi guxá jana, ajíkue minaldaldiamak mimezhgakuxanekueki mitsá guagasá atemajañ janshizhe miñkatshaldixa miñgajienaldiamak. Ekíki “Nauwijateja ají nekaldekuañgaba bieni zũngeshi jana janshizhe zũñkatshaldixaga shakldá” jañgui, jiaaktuwi za mizhekualdaldiamak. ¹⁹ Ekíga na, Nauwijateki mitsá ají kama guagasá atemajañ, saldiñga kamak iskaitanegaba ne, eñkáñ Asukuá ipanañkaldekuañ zũngauneka ne muldetua miñgajienaldiamak.

Akze, ají kama guagasá atemakga na, ²⁰ Asukuá Duwe shuiguenik mokue izhgaldakshiñgueniki, jékaldaxa jibatshaldi mual akldé akzeñka ité guane.✧ ²¹ Ekí Duwe Jesúki akaldak giemi akzé izhogakna saldiñga na nahauxa zhakaldak akzé izhuka. Akna saldiñga aldunakue sanék gua niuwi axaldekue, sakígaba sanekakue, kaiga sanegatukakue, niuwizhinexa sanexaldixakue jiaga zhakaldak akzé giemi

---

✧ **1:20** 1.20 Sal 110.1

izhoná nakldá. ²² Akze, Jatejañga na saldiñga jika na nahauxa, Asukuá Duwe Jesújañgaba aksanexaldiamak niuwi agegatshaga na,✧ nasuñ e ipanañkaldekuañ Duwe Saldiñga netshi Sáñkaldaga zuñsanexaldiamak ité guane. ²³ Akze, aldéñ ipanañkaldekuañki ají abua jana kaldakna,✧ Aldéñ naldiñga nauwiji aldunaldi auxaga izhogéñ zhinik na muldetua zuñgatsauxa, auxabé zuñzukuxa. Ekibeñga e za na saldiñga, alnobaldi zalda, kagik zaldakue na nahauxa kezokshatuka nakldá.

2

Duwe Jesúk abisajañ kukáñkalde

¹ Guatshak maiñ axañgaki sha atshiji, ijulduni mual miyatshiñguéñ zhinik na, aldunaldiñki shua guamine jana nuxa namine.✧ ² Ekí mizhekualguéñ Jate jañguazhékue sha atshiji izhogamak izhominane. Atshake jiséja alduna shanekue matáñ mishkakue kaksanegamak miñsaneshi zhekuaminane. Ejañki Jatek amak axatshasuñ akzekakue kaiga jiaga kaksanexalga izhuka.✧ ³ Ekue sha ajanashamakga saldiñga nasuñ jiaga Duwe ipanagáñgaki sha katshixa nane. Ekí kizhoguéñ sha atshindana zuñzeka zuñsanegamak kutám za ka-jañguxa, sha katshamakga katshixa nane. Ekí kizhoguakna, Jateja saldiñga sha atshixakueki kaxañ atemajañ guiyaba katuñshamakga nasuñ

✧ **1:22** 1.22 Sal 8.6 ✧ **1:23** 1.22-23 Kls 1.18-19 ✧ **2:1** 2.1-5 Kls 2.13 ✧ **2:2** 2.2 Ep 6.11-12; Kls 1.13

jiaga ekíga guiyaba zʷnatuñshakue zʷñgatsé nane naldashá.*

⁴ Ekí zʷñgatsalgué jiaga, Jateki guagasá atemajañ guañ zʷnajañgui izhuka, zʷxaita zʷnajañguxa nalguakna, ⁵ Asukuá Duwe Jesúk zhinik zʷnekuane. Sha atshiji za kizhoguéñ, aldunaldiñki shuañkalde jana nuxa kizhogué jiaga, aldéñki Asukuá kipanatshake aldunaldi abisajañ be zʷñzukuane. Akze, Jateki éegaba guañ zʷnajañguéñ zhinik na Asukuák zʷnekuane nakldá. ⁶ Aldéñki Asukuá Duwe Jesú shuiguénik izhgaldakshanamakga, nasuñ jiaga aldunaxa abisajañ zʷnakukshá guanéñ zhinik na,* Asukuá nañga jékaldaxa aldunaldiñki zʷnete guane nakldá. ⁷ Ekíki niuwizhinexá zegatshak, Jateja sakí guagasá, atemajañ éegaba guañ zʷnajañguéñ zhinik na, juañ zaldaba zʷñkatshiji Asukuá Duwe Jesúk zʷnekuane saldiñgak awatuñshaldiamak.

⁸ Akze, Saldiñga netshi Jateki éegaba guañ zʷnajañguéñ zhinik na, Asukuá Duwe Jesú namak jañgui alduna kishatshakna zʷnekuá guane. Ne, axaldáñ sakígaba janshibé katshéñ zhinik Jate zʷnekualdagába, éegaba zʷnekuá guane.* ⁹ Akze, aldéñki ni me janshizhe atshéñ nuxa ikualdazhé. Ekíki ni me axaldáñgaba atshéñ nuxa ishkuane sekuazhiks-hazháldiamak.* ¹⁰ Jinake naldakí. Saldiñga netshi Jate sakí naldakualdixa zʷnakauneki Asukuá Duwe Jesú kipanéñ zhinik na abisajañ

---

* **2:3** 2.3 Kls 3.6   * **2:6** 2.5-6 Kls 2.12-13; Alm 6.4-11   * **2:8** 2.8 Alm 9.16   * **2:9** 2.9 Alm 4.2,5; Ga 2.16; 2Tm 2.9

zunakukshixa nak. Ekí zunakukshanéñ zhinik na, aldéñ naldi axańga zhinik saldińga janshizhe axatshakualdixa janazuńgaktunanega amak axatshalga izhogakualdiamak.

Duweke askimimé kaldé

¹¹ Ekí nakna maiń juldiú saná naldabíne kukaminekuań axańki sakí mizhuka nane ekí be izhgisekuakue: Nasaná juldiúkue Jateja ají kaldé ishkualdi nogakualdiamake nauwa abeńguakue guakldanamak abeńguazhámine. Akna abeńguanekueja aguáń mimezhabashi, “abeńguabínekue” mińkaldeka. Naldatshak amak abeńguanekueki egaba abuák kágubaja nuxa kabeńguxa. ¹² Guatshak ekí be izhgisekuakue: Atshake Duwe Jesú minkualdaldiamak ipanagá minogueńgaki, ek agajué izhominane. Saldińga netshi Jateja juldiú saná, Isayélkueki ají kuíbuldu giemi naldaldiamak izhgakuxananekue na mińgatsaldagálde nalguakna, aldéñ na ishkualdi izhoxaki ajíkue janshizhe kaxatshaldixa kakbenanamak ipanabináldixa namine. Akna, kagik zhekualdabinogéñ Jate “me ne” mińsúńzaldi na, “Jate nazikualdaldini aldéñ nugeńka izhoshińga nezhoekshaldixa nindá” jańgui jiaktuabíne nane naldashá. ¹³ Ekí Jatek agajué zhekualdabinogué, kaigaki maiń Asukuá Duwe Jesú nauwitsaldí abi akzuldi shuaneki “nazikuanamak shakldá” jańgui ipanaminéñ zhinik na, Jateja Aldesań mimeshkuлдák guane nakldá.

¹⁴ Akze, Duwe Jesú aldéńga na seńgaba zhe zunaldokshixa. Axańgaki juldiú sanákue,

axautshi sanákue na izhguldiyañkaldéñ zhinik na jakshizha jana san san zunezhgajuekuane nane. Ekí kizhogué jiaga, Duwe Jesúja jakshizha tiñgui jana izhguldiya naldaksánshi mozhua saná kaldalgué aldunaxa askimimé zunaldekshá guane. ¹⁵ Akze, aldéñki nauwitsaldí shuiguéñ zhinik na, ishkualdakualdiamak juldiútshi guiyabaja guagamak atshakue zuñgatsaldaksánsha guane.✧ Jinake ekí zuñkatshazhá. Aldéñga mozhua nalda, juldiú sanákue, axautshi sanákueja zhualduxa e iyapanéñ zhinik na, askimimé ajígaba kaldekshi señgaba zhe kaldokshaldixa nak. ¹⁶ Akze, Duwe Jesú kaldixa axaldi shuiguéñ zhinik na, ai mozhua nalda nekue Jate na zuneskakuí, askimimé zunaldekshane. Ekíki kizhguldiñkakue kaldalgué jiaga, izhguldiyaldazuñsá guakualdiamak.✧

¹⁷ Guatshak, Duwe Jesúki kagik nagueni maiñ juldiú saná naldabínekuañ Jatek agajué mizhekue, nasaná juldiúkue Jatek akldé akyó zeñ kizhukakuañ jiaga, zhualduxa Jate na señgaba zhe nonazunaka guaklde.✧ ¹⁸ Akze, Duwe zunekuanéñ zhinik na, Jatetshi Alduna ezuamekga nasuñ juldiúkuañ, maiñ axautshi sanákue jiaga, zhualduxañga Jate ldesañ nakldazunakagaba nakldá.

¹⁹ Ekí nakna, maiñ juldiú saná naldabíne awagaxa zaldakue jana zhekuaminane, kaiga zunake ajíkue izhgakuxanamakga mimezhgakugatshakna ají giemikue

✧ **2:15** 2.15 Kls 2.14 ✧ **2:16** 2.16 Kls 1.20-22 ✧ **2:17** 2.17 Is 57.19

mimaldekshane. Akna nasuñ juizhiñga Jatetshi juk zaldagaba miné. ²⁰ Ekíga na, nasuñ Duwe ipanañkaldekuañki Jatetshi juwí jana kaldé. Akze, juwí axauwapanatshak juxasakue ajieñguamakbe, Jateja Asukuá Duwe Jesú zunekwane guaxal gaxanekue, ají Aldunakga ají múldigaba naldiñga kaldukshanamak kágubakuek kakbeñshixakue nañga ají juwí gauwapanka. Maiñki juxasakue bakaldak juwí misezhexaldixa jana miné. Guatshak Jatetshi juwí sezhexaldiauxatshi jagi abuwá akldé akzeki Asukuá Duwe Jesú izhuka.✧ ²¹ Akna saldiñga juxaldekueki jagi abuwakgaba kama guxane nogamakbe, nasuñ Duwe ipanañkaldekuañ Ekgaba zhualduxa kama zúnakukshane nogatuka. Ai zhinik na, Duwe Jesúja juwí akldé akldéñga axazguxá jana, Jatetshi juwí aldéñ izhogaldi zúnaldekshatuka. ²² Akze, maiñ axautshi saná Duwe ipanaminéñ zhinik na, nasuñ juldiú sanákue juizhiñga askimimé zúnaldekshatshakna, Jatetshi juwí jana kaldé nak aldéñ nasuñldi ají Aldunak izhoxal naka nakldá.✧

3

Pábulduja asaná naldagáldekuek Duwe shalda kakbeñka

¹ Ekí Jate zuñkatshane nakna, ek mimakbeji izhogatokuge. Naski maiñ nasaná juldiú naldabínekue Duwe Jesú

✧ **2:20** 2.20 Is 28.16; Mt 21.42 ✧ **2:22** 2.20-22 1Pe 2.4-5

zunekwane miñmeñkugé shalda na jai kalseldi* izhogatokuge. ² Akze naldukaminamakga, Jateja éegaba guañ najañguñguák, Asukuá Duwe zunekwane shalda maiñ juldiú naldabínekuek miñmeyaldikuamak nezhgakuxane miñkué.✧
³ Guatshak Jateja sakí zunekualdaldixa janaktú guanane nalgué jiaga, ni mek mu agisekuazháne ne, naski mu nagisekuá guane.✧ Ai mu nagisekuane shaldaga jalde kaltak au nauwa miñmeyá guanuge. ⁴ Akna, mizukuakshatshak, Duwe Jesúja sakí káguba ikualkaki Jateja axaña ni mek mu agisekuazháne muldetua nagajiená guane miñnexaldixa. ⁵ Ekí Jateja axaña zaldakuek mu agisekuazhá guanane. Ne kaiga zúnake aldéñ Asukuák zunekwane guaxal gaxaldixa zúnezhgakuxanekuañ, ají múldigaba naldiñga nukshanamak kágubakuek kakbeñshaldixa izhgakuxanekue nañki, ají Aldunak zhinik na amak mu zúñgisekuá guane. ⁶ Ji mu zúñgisekuane naldakí. Saldiñga saná na nahauxa Duwe Jesú “zunekuanamak shakldá” jañgui, kipanatshak askimimé nalda Duwetshi abua jana zunaldekshixa. Ekí zunaldekshatshakna maiñ axautshi saná, nasuñ juldiú saná Isayélkue juizhiñga Jateja Asukuá Duwe Jesú zunekuanéñ zhinik, bieni jana janshizhe zúñkatshaldixa zúñmenamak mipanaldixa nzha.✧

⁷ Guatshak Jate éegaba guañ najañguñguéñ zhinik, ají kama nagenekga aldéñ axazauwi Asukuá zunekualdal gaxane shalda

* **3:1** 3.1 Plp 1.16; Kls 4.3 ✧ **3:2** 3.2 Kls 1.25 ✧ **3:3** 3.3 Ga 1.12 ✧ **3:6** 3.5-6 Kls 1.26-27

guaxaldikuamak nezhgakuxane.✧ 8 Akze, naski Jatetshi nekldekue nahauxa zhaguáñ nakzé naldaldatshak jiaga,✧ Jateki éegaba guañ najañguñguéñ zhinik na, juldiú saná naldabínekue Duwe Jesúki guagasá, atemajañ janshizhe miñkatshaka miñmeyaldikuamak nezhgakuxane. 9 Jate jika na nahauxa gauwaneja sakí janaktunane nalgué, ni mek axañga mu agisekuazháne ne amak zekuane saldiñga nekuek kagajienakldegamak kakkbeyaldikue nezhgakuxane. 10 Jinake ekí janaktune naldakí. Aldéñga kaiga saldiñga alduna janshizhe, shanekue sanék gua niuwi axaldekue matañ mizhatukakuek nasuñ Asukuá Duwe Jesú ipañañkaldekuek zhinik na, Jate aldéñgabaga saldiñga nalda ishkué izhuka ne kakldekshaldixa nak. 11 Akze, Jateja kasaxa zhinikga sakí atshaldixa janaktune nalgué, Asukuá nauwiji Sáñkalda Duwe Jesúk zunekualdatshake amak ibuakuá guane. 12 Akna Duwe alduna ishiji ipañañkaldéñ zhinik na, zuñzék naldáaki Jate ldesañ axaldakldazunaka.✧ 13 Ekí nakna, naski mimishaldá guiyaba tuñkugé minaldukatshake, aguáñ izhababináldi miñgakuañnexaldikue. Akze, maiñ shalda guiyaba tuatokugéñ zhinik akldé miñzukuge naldashá.

Epesuxa zaldakue Jatek kakkbene

14 Ekí Saldiñga netshi Jateja [nauwiji Sáñkalda Duwe Jesútshi Ajatega] minkuane nakna axazguaxaldikuamak nuldu axayokuge.

✧ 3:7 3.7 Kls 1.23 ✧ 3:8 3.8 1Kt 15.9 ✧ 3:12 3.12 Ep 2.18; 1Pe 3.18

15 Akze, aldéñki saná na nahauxa, jékaldaxa zaldakue, kagik zaldakue jiaga zúnakauwane nak, e za Nauwijate izhuka. 16 Akna aldéñ za akaldak akzé, saldiñga aksui noshi, guagasá kama axaldé izhogéñ ají Aldunak zhinik mimijí aldunaxa muldetua kama mimakukshaldiamak mimakshishikuge. 17 Ekíki Duwe Jesúk alduna mishéñ zhinik na, aldéñga mimijí aldunaldi izhoxal noxaldiamak. Ekí jiaga mimakshishikuge: Kaldi kama guxaldiamake shijualda jieñguamakbeñga, maiñ zújañguak aldunaldi kama guxaminega 18 saldiñga Duwe ipananekue juizhi, Duwe Jesú mitsá zúnajañguxa muldetua miñgajienaka naldaldiamak. Akze, aldéñ zúnajañguxaki guagasá atema nak, iskaitasá nene, iskaitasá nitshine, iskaitasá zabine. 19 Duweki mitsá zúnajañguxa, ni meja auxaga agajienazháka naldatshak jiaga, ekí guagasá atemajañ mimajañguxá miñgajienaldiamak Jatek mimakshishikuge. Ekíki Saldiñga netshi Jate aldéñ naldi, ni ji jue naldáaki, auxaga nahamakbé, maiñ jiaga akldé akldéñga ajanamé minaldaldiamak.

20 Saldiñga netshi Jate akldé akzamakga akzukui kuizizhoshí. Aldéñki ají kamak zúxaita ne nauwijí aldunaxa izhogéñ zhinik na, ji akshishanazúnaka, sakí zúñkatshaka kajañguxá guashiñki, zúxaita atemajañ zúñkatshaka. 21 Akna, Duwe Jesú ipanañkaldéñ zhinik saldiñga ají nekaldekuañki Saldiñga netshi Jatek za na akldé akzamakga akzukual, kaiga zhinik niuwizhinexá jiaga ekí zañga kuiznoshí.

Ekíga shi naldí.

4

Duwe ipañañkaldekuañki askimimé kaldé

¹ Akna naski nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú axazauñkuge shalda kalseldi izhokuge✧ ekí miñgakuañnexaldikue: Nauwijate

ají za minaldaldiamak mimezhgakuxane nakna, ajíkuañki mitsabé izhogakue miñgatsake auxabé zhekualdakue. ² Amak mizhekualdaldiamake, axaldáñ aguáñ zhikzukul za nogakue, kágubakuek juañ

zaldaba kaxatshakue, zújañgui zhinik axautshi izhogakue agatsahamak ubañga izhogakí naldaldiák jiaga, abeti miñgualdí.✧

³ Jatetshi Aldunaki nasuñ aldunaxa askimimé zunezhokshixa nakna, maiñgabaga axautshikue na señgaba zhe nominaka mituake, amak mizhekualdaldiamak kama ilshiji miñgualdí.

⁴ Akze, Duwe ipañañkaldekuañki askuí abua jana kaldé. Ekíga na, Jatetshi Aldunaki ezuamé nasuñldi izhuka. Ekibeñga, ají giemi naldakualdiamak zunezhgakugatshak

aldéñ janshizhe zuñkatshaldixa zuñmeyane, “amak zuñkatshaldixaga shakldá” askuiñga jañgui, jiaktuakualdixa zunezhgakuxane.

⁵ Ekíga na, Duwe Jesú askuiñga nauwiji Sáñkalda zuñkizhogakna, e shaldaki zhualdixa jañgui, askuiñga alduna kishixa. Ekibeñga na, zhualdixañga etshigaba nek guáñkalde atuñshakualdiamake, nik zunaajakshixa.

✧ **4:1** 4.1 Plp 1.27; Kls 1.10; 1Ts 2.11-12 ✧ **4:2** 4.2 Kls 3.12-13

⁶ Akze, Saldiñga netshi Jateki aldéñga na ezuamé ne, ega na saldiñga Nauwijate zuñkizhuka. Eja za saldiñga na nahauxa aksanekagaba, ají kamakga saldiñga nogakuauxabé nalshatukakue. Aldéñga na ajíkue kaldauxaldi izhuka nakldá.

⁷ Guatshak saldiñga kaldekuañ Duwe Jesújañki éegaba guañ zúnajañgui na, gaunegakualdiamak ezuak, ezuak janaktunamak ají Aldunakga sha sha zúnatshishixa.✧ ⁸ Ai shaldaga Jatetshi múldigabak ekí sezhekde:

“Mataxa iyabegatshak agubiyaneke agapañga jeñ kaulditshigatshak,
kágubakuek éegaba zeñ zalda kagé guane nakldá.”✧

⁹ Ekí iyabexane guagatshake, ¿sakí guashi shi ekí guak? Duwe Jesú iyabexaldiamake, axáñ misha jai kagik zabinane, guashi na ekí guak. ¹⁰ Akze, aldéñ kagik zabinalguenik, alnoba zúxaita zeñka iyabexá guane. Ekíki kagi nahauxa, alnobaxa nahauxa izhukágaba naldaldiamak.

¹¹ Guatshak Duwe Jesúja aldéñ naldiñga sakí axazauwakualdiamak janazuñtunamakna, ezuakueki ají múldigaba guaxal zúnakaxaldiamak zúnezhgakuxane. Ezuakueki ají múldigaba naldiñga nukshanamak kágubakuek kakbeyaldiamak izhgakuxane. Ezuakueki aldéñ zúnekuane shalda za akuaxaldiamak izhgakuxane. Ezuakueki aldéñ ipananekeuek numañ katuwi kaksanexaldiamak izhgakuxane. Ekíga na, aldéñ ipananekeuek

✧ 4:7 4.7 Alm 12.6; 1Kt 12.11 ✧ 4:8 4.8 Sal 68.18

shi kaxaldiyaldiamak izhgakuxane. ¹² Ekí zunezhgakugatshak, nasuñ zhinik Jatetshi nekldekue aldéñ axazauwa janakaktuakualdixa. Ekíki saldiñga Duwe ipananekue akldé akldéñga Duwek agapa aldeji, aldunaxa ataba atabañ akuiyakshaldiamak. ¹³ Ekí akuiyakshiñga, saldiñga Duwe ipanañkaldekuañ muldetua askuiñgaba ek za alduna ishiji izhoshi na, Duwe Jesú Jatetshi Asukuá muldetua “me ne” zuñwashegatshak axabaldegakualdixa. Amak aldunaxa guildeshiñga na, Duwe naldaldiauxabe agatsék guane izhogamakbé, nasuñ jiaga ekíga guildekalde naldakualdixa.

¹⁴ Ekí kakuildegatshakna aldunaldiñki somá nóñgutse jana nuxa naldaldazuñsá gualdixa. Akze, múlkalda neyatshak jika azbuamé te nokshazhámakbeñga, aldunaldi guildegagáldekueki jigaba naldagálde nuxa shi kaxaldiyatshak jiaga, jian kagazukuxa. Naldatshak aldunaldi kakuildegatshak zúnake, saigaba jian zuñzukundana agatsaldi shi zuñkaldiyatshak jiaga, ijuldunañkaldáaldixa.

¹⁵ Nasuñki ajañgui, namaklde za zhikbeji kizhogatshakna, akldé akldéñga Duwe Jesú janamé guildegakualdixa. Aldéñki nauwijí Sáñkalda zuñsaneka nakldá.

¹⁶ Guatshak abuatshi sáñkaldaja abua agatsauxa askuiñgaba nokshi, guildexaldiamak aksanegamakbeñga Duweki nauwijí Sáñkalda, nasuñ ají abua k muldetua ishkalaldakuamak zuñsaneka. Ekí zuñsanegéñ zhinik, jiba axatshakue zunezhgakuxanamak kaxatshatshakna, ataba atabañ zhinik ajañgui

muldetua akuiyakshiji, kama guildegakualdixa nakldá.✧

Duweke abisajañ kukáñkalde

¹⁷ Akna miñmeyaldikueki, nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú niuwi nagenamak miñmeyaldikue nak muldetua nukakue: Jate jañguagáldekue jana izhoxalga nogakue maiñ miñgatsaldakí nzha. Akze, ekuejañki agatsegazháka za ajañguxakue. ¹⁸ Ekí jañguxakueki aldunaldi tuañ ketsekldede ashekuakna, namaklde kagajien-azháka nakna Jatek agajué ashekualdi, abisajañ kukazhánekue. Jinake naldakí. Aldunaxa kuamaldekldekue ashekuéñ zhinik na, Jate “me ne” kaksúñzekue nak. ¹⁹ Akze, sha ajanashatshak jiaga jiwak kakzegaksá guanekue nak, saldiñga nalda nusagatse jañgua, nusagatse atsha ajanashaldiamak akenekue. Ekí ajanashatshak jiaga, akldé akldéñga sha ajanashindana kakzekakuega abane nakldá.✧

²⁰ Akze, maiñki Duwe Jesú shalda shi mitiyatshak, ekí mizhekualdaldixa shitiyazhámíne. ²¹ Ne Duwe Jesú shalda nukamíne, shi miñkaldiyane, aldéñ naldi namaklde shizhiyanane zúnake, “aiga shi miñkaldiyane shakldá” nakué. ²² Akze, axañgaki sha atshindana miñzekaja naldagálde nuxa jian miñzukui za miñsanegatshakna, sha atshiji za mizhekualdatshak aldunaldiñki mimaldusakwane. Akna zhakuá nusagatse itshuigakuamakbé, axáñ izhominaneki mashakue miñgatsé shi miñkaldiyane.

✧ **4:16** 4.16 Kls 2.19 ✧ **4:19** 4.17-19 Alm 1.21-25

²³ Ekí jiaga shi miñkaldiyane: Mijañguxaldi, miñnekaldi Jateja abisajañ mimayushakue itshanakue miñgatsé. ²⁴ Akze, Jateja aldéñ jana naldakuéñ abisajañ mimakukshane nakna, zhakuá abisa itshualdiji jana amak mizhekualdaldí. Akna mimezhgakuxanamak, aldéñ janamé jian atshakuamak za atshiji, aldéñ akldunamak za mizhekualdaldí.✧

²⁵ Ekí nakna, naldagálde zukuaxa majakue miñgatsé. Duwe ipanañkaldekuañki askuí ají abuá kaldahakna, ezuak, ezuak namak za ishkazguagakue zũñgatsé.✧ ²⁶ Guatshak minzauldatshak, sha atshiji guamiñnegak, muldetua numañ miyatualdí.✧ Mitsák minzauldatshak, niuwi agajienagáñga minzauldaksá miñgualdí.✧ ²⁷ Akze, jiséki sha miyatshaldiamak miñsanekldana akzeka nakna, jigabak mimejuldrukshindana juwí akpeshi miñguxá jana atshabináldi.✧ ²⁸ Mielde tushek nuxa izhukaki tushexa maja xaldeki jiba atshakue. Ekíki ji agajueshká axaldaldi, axautshikue jika agajueshkakuek kagaunexaldixa axaldaldaldiamak.

²⁹ Múldigaba zukuak guasúñzamak ni nauwa zukuagagábaki, axautshikue saigaba aldunaxa kakuiyakshaminaka mitualdíak, amak kakuiyakshi mual za dulda kakshakue. Akze, saldiñga mimaldukatukakueki kagauneshi mual za múldigabak mizukuaxaldí. ³⁰ Guatshak Jateja ajíkuañ muldetua auxaga kekualdaldieñ zegatshak minkualdaldixaga ne atualdiamak ají

✧ **4:24** 4.22-24 Gn 1.26; Kls 3.9-10; Alm 13.12 ✧ **4:25** 4.25 Zac 8.16; Alm 12.5 ✧ **4:26** 4.26 Sal 4.4 ✧ **4:26** 4.26 St 1.19-20 ✧ **4:27** 4.27 2Kt 2.10-11

Alduna miñgegatshak, ek mimakzuñguane. Eñki janshizhegaba nak, sakí atshiji mizhogéñ zhinik itshanshabináldi. ³¹ Akna, axautshi miñguldiji, zhikjuizhanáaki za izhoxa majakue. Nusá miñzexa, zuxaitsha minzaulda majakue. Kaxañ ishkaldeshi múldigaba zhiksasha majakue. Axautshi nalda aguaxa majakue. Ekíga, saldiñga axautshi sha gui mual atshá majakue. ³² Ne maiñgabaga guañ ajañgui, ataba atabañ juañ zaldaba za ishkatshakue. Akze, Jateja Asukuá Duwe Jesú zunekualdatshak sha katshixa zúñkabetanamakbeñga, ataba atabañ ishkabeti miñgualdí.✧

5

¹ Nasuñ Jatetshi sukua zunezhgajañguxakue kaldahakna, aldéñ agastuwí, ajanamé naldakue za kuizitshaní. ² Duwe Jesú muldetua zúnajañguamakbé, nasuñ zhinik kágubakue kezhgajañgui izhogakue. Akze, Duwe zúnajañguiñgaba guñguakna, zunekualdaldiamak nauwitsaldí shuixaldiamak aldéñgaba akene. Ekí akegatshakna, Jatek múldigaba agaskaitshixaja jika we juma izhuka akiyogatshak akldunamakbeñga,✧ Asukuá akegatshak akldunane.

³ Guatshak maiñ Jatetshi giemikue minakna mitsabé izhogakue nake amak izhogakue miñgatsakna, ni nauwa atshasúñzamak atshabináldi. Akna saldiñga jika mijí naldakuegaba ijanagába. Ni nauwa nuxaki alduna nusagatse jañgua, mimisewá naldagálde

✧ 4:32 4.32 Kls 3.13 ✧ 5:2 5.2 Ex 29.18

na askuildek atsha, abua na atsha guasunzamak atsha miŋgatsaldaki. Ni ekiga miyatshixá miŋkajandana nauwa nuxaki atshabináldi. ⁴ Ekiga, múldigaba nusagatse guagakue miŋgatsaldaki. Alduna miŋkaldegaki ne jana zukuagasunze, ni iyashimaldiamak ijokldeshi negakue miŋgatsaldaki. Ekí múldigaba jiba akbeyasunzamak jiba akbeyagábaki, Jateja miŋgauneklde shalda zunake “zeñ nzhakldék” akbeyalga za izhogakue miŋgatsaldashá. ⁵ Ekí muldetua miŋkualdakue: Mieldeki alduna nusagatse jaŋgui izhuka, asewá naldagálde na askuiledeshi izhuka, azhi abua na atshá guasunzamak atshál izhukaki Saldiŋga netshi Jate, Asukuá Duwe Jesú Zunekualka na sanegatogeŋka juldunazhíta. Ekiga na, mielde saldiŋga numa ajígaba naldakue jaŋgual izhuka jiaga, eŋkaga juldunazhíta. Akbiŋgaki numakue za Jate zhakaldak akzé jaŋguxa nak. Akna ekí izhukakueki Jateja ajíkuaŋki bieni jana janshizhe zunkatshaldixa guakldanamak iyapanazhíta nzha.✧

Duwe Jesú muŋshí zunezguane izhogakue

⁶ Guatshak Saldiŋga netshi Jateja ekí amak axatshakí izhukakueki sha atshixa shalda kaxañ atemajañ guiyaba katuŋshaldixa. Akna mieldejaŋki múldigababata nuxa “sha atshixakueki guiyaba atuazhaldixa nakldá” miŋmeyatshak namak jaŋguabináldi. ⁷ Ekí nakna, kauwizhéñ sha ajanashamakga kagaunegagába ni kaxaballexabináldi.

✧ 5:5 5.5 1Kt 6.9-10

8 Akze, axañki maiñ jiaga aldunaxa tuañ minzekldekue za namine ne, kaiga zunake nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú ipanamineñ zhinik na, aldunaxa muñshí minzukuane mizhekue. Akna, muñshí minasekuanekueki mitsabé izhogakue nake, auxabé mizhekualdaldí.

9 Akze, mieldeki aldunaxa muñshí itseklde izhoxaldiakna, saldiñga nalda janshizhe atshiji, jian atshakuamak atshiji, namaklde za atshiji izhukakue. 10 Akna, Jatek akldunamak izhoxaki mielde ne miñkualdaldiamak za miniyaldí.

11 Naldatshak tuañ itsekldekueki agatsék guazháka za ajanashixa nakna, kauwizhéñ ajanashamak ni nauwa kagaunegagábaki, sha ajanashatuka mu ketsekui miñgualdí. 12 Akze, Jate amak axatshagáldekue ziñ me ajanashixa guagexañki jiwak akzé. 13 Guatshak jigaba muñshí itsegatshak tundana agatsegamakbe, kauwizhéñ sha ajanashatukaki muetsexaldixa.

14 Akze, muñshí zaldaja jigaba istuatshak guana saldiñga tundana neka. Akna ekí akuaka:
“Maiñ tuki kabaxabinukakuañ, uba zhikldeñsha guwíñ.

Shuamine jana minekuañ, izhgate guwíñ.
Miñgualdiake Duwe Jesúki muñshí miñzukualdixa nzha.”

15 Ekí nakna, sakí izhoxabinuka axaldáñ muldetua numañ atui na, jañguagáldekue izhogamak izhogagábaki, muldetua ishkuakue izhogamak mizhekualdaldí. 16 Akna, maiñki janshizhe atshaminaka mituauxa amak miyatshaldí.✧ Jinake ekí miñmeyakí.

Kaiga baxañki káguba agubisha sha atshijiñgaba guatogák. ¹⁷ Akna, muldetua jañguagáldekue jana izhogagábaki, Jateja izhogakue mimajañguxá miñgajienaldiamak miniyaldí. ¹⁸ Mieldeki stugatshake stuxajañga zhiksanegaksánshi, alduna axaldegagálde jana atshishixa nakna stuxabináldi. Ekí ne, Jatetshi Alduna zúnake mimijí aldunaldi auxaga izhoxaldiamak, “e za ni naksanexaldí” itshani miñgualdí. ¹⁹ Guatshak Duwe ipanaminegabaki mishjuizhaldegatshak, Nauwijatetshi múldigaba za zhikbeji, ishkazbeyakue. Ekí atshiji na, Jatetshi Aldunaja sakí axazubeyakue miñsanegatshak amak axazubeyakue. Nauwijí Sáñkalda za akldé akzamakga miyakzukualdiamak miñgatsauxa, miñnegauxa miyaxazbeyaldí. ²⁰ Abá naldáaki nauwijí Sáñkalda Duwe Jesúk zhinik Jate Nauwijatega miñkatshauxa shalda “zeñ nzhakldék” akbeyal minoxaldí.✧

Zhuajúk zaldagaba ishkaldalda

²¹ Guatshak maiñ Duwe Jesú akzé jañgui miyaxabetéñ zhinik na, maiñgaba ataba atabañ zhinik “janshibeñga ni naksanexaldí” miya-jañgualdí.

²² Akna munzhikue, “nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú janshibeñga ni naksanexaldí” mitshanamakbeñga, mimisewá jiaga janshibeñga miñsanegakue itshani miñgualdí.✧

²³ Jinake naldakí. Duwe Jesú zunekuanéñ zhinik ají nekaldekuañki ají abuágaba kaldakna, e za

nauwiji Sáñkalda izhogamakbeña na, sigíki asewátshi sáñkalda izhuka nak. ²⁴ Akna, saldiña Duwe ipañañkaldekuañ “Duwe Jesú za ni naksanexaldí” kitshanamakbeña, munzhikueja “nasewá saldiñgak janshibeña ni naksanexaldí” itshanakue kagatsé.

²⁵ Sigí numa nekbinekue, nauwiji Sáñkalda Duwe Jesúja aldéñ ipañañkaldekuañ zunezhgajañguamakbeña, mimisewá mizhga-jañgualdí. ☆ Akze, Duwe zunezhgajañguiñgaba guñguakna, zunekualdaldiamak nauwitsaldí shuixal aldéñgaba aké guane. ²⁶ Ekíki aldéñ ipañañkaldekuañ Jatetshi za kaldé izhogakualdiamak. Sakí ekí zunezhokshaka naldakí. Aldéñ ipañañkaldekuañ Jatetshi múldigaba nukshi, namak jañgui zhinik eñkáñ aldunaxa janshi zũnkazguxa. Ekíga na, aldunaldi nusa zũngatsé nik zunejizhi* jana janshi zũnkazguxa nak. ²⁷ Ekí janshi zũnkazguéñ zhinik na, nasũñ miyaki nusagatse zũnkaldí zũngatsaldaksá guane, akldunamak naldakuauxa janshizhe za kizhogéñ zhinik na, ni meja sha atsháñkalde shalda zũngatsaldalga nuká zúnakuagaka naldañkálde naldakualdiamak. Ekíki aldéñ ipañañkaldekuañ muñshí zalda jana janshi zũngatsé auxaga ají za naldakualdiamak aldéñ izhogeñka zuneskuldeyaldiamak. ☆

²⁸ Guatshak Duweja ajíkuañ zúnajañguamak

☆ **5:25** 5.25 Kls 3.19; 1Pe 3.7
guagatshak Duwetshi nekalde
zanajaukshixa guashi naldaka.

* **5:26** 5.26 Nik zunejizhiji
awatuñshakualdiamak, nik
☆ **5:27** 5.25-27 2Kt 11.2; Aux
21.2,9

sigíkueja kauwisewá izhgajañguakue. Sakí abuwá ishkañañguxa nake, kauwisewá ekibeña izhgajañguakue kagatsé. Akze, sigíja a sewá izhgajañguxa naldaldiake, axaldáñ jiaga ajañguxaga naldaldixa.²⁹ Ni meja ají abuwá aguldiyazhé nak, numañ tuwi, gakue akauwi izhuka. Ekibeña na, Duweja aldéñ ipañañkaldekuañ numañ zunatuñka.³⁰ Jinake naldakí. Nasuñki ají abuwá kaldé nak.³¹ Guatshak ekí sezheklde: “Sigí numa negatshak ajate, ajabak agajuezhaldinik, a sewá na niñkauwañki askuildegatshake, abuwáke mozhua aldanaldixa askuí abuwá jana nek guxa nakldá.”³² Ekí guakáki matshuwi guak guashi ne migajienexañ jibañ akzé. Ekí miñmeyaldatshak Duwe Jesú aldéñ ipañañkaldekuañ na ishkaldaldi kizhuka shalda jiaga guaka na miñmeñkú.³³ Naldatshak, sigíkuañ ezua, ezuk axaldáñ ajañguamakbeña a sewá izhgajañguakue agatsé. Ekíga, munzhikueja kauwisewá muldetua axabeti izhogakue kagatsé naldashá.

6

Jatekuetshi, sukuakuetshi guiyaba

¹ Guatshak maiñ sukuakue,* Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesútshi nekbinéñ na, mimijate, mimi-jaba amak miyaxatshaldí. Akze, ekí miyaxatshatshakna atshakuamak miyatshaldixa.² Ai

☆ **5:31** 5.31 Gn 2.24 * **6:1** 6.1 Jai múldigaba “sukuakue” guagatshake sukua ajaba, ajateja numañ tuwi agapa izhoxalga nuka guashi naldaka. ☆ **6:1** 6.1 Kls 3.20

shaldaga zuñmeji Jateja guiyaba atsha nexaldixa zuñkabajatshaga, jalde na kasak ne amak atshakualdiakna, janshizhe zuñkatshaldixa nañga ekí zuñmene: “Mijate, mijaba akzé jañgui, kaxabeti miñgualdí. ³ Amak miyaxabetaldiakna, janshí izhoshi, kagik maldé mizhoxaldixa nzha.” ☆

⁴ Maiñ jatekue, nauwijí Sáñkalda Duweja mimijí sukuakue mitsabé kakuiyakshakue mimajañguamak numañ katuwi, jian aldaldaldiamak guiyaba kakizhashi, kaksaneshi miñgualdí. Ne nusa kakzukundana ajanashaksá zeñka kaxaldexabináldi. ☆

Nashi axautshi jiba axatshixakue, sáñkaldakue

⁵ Maiñ nashikue, jai kagik mimijí sáñkalda miñkizhukakueja atshakue miñsanegamak miyaxatshaldí. Duwe Jesú axabeti, zhema miñkizhoshi, miñgatsauxa axazauwamiñnegamakbeñga amak kaxatshiji miñgualdí. ⁶ Ne mimatuatogéñ za, “janshibé atshatiuwi” mimajañgualdiamak nuxa amak axatshagábaki, Duwe Jesú miyaxazauñkakue minák muldetua miñgatsauxa Jate mimajañguamak, amak kaxatshakue. ⁷ Akna kaxazauwabinoxaldieñ “kágubak nuxa sha axazauwatokú” itshani kaxazauwagábaki, “nauwijí Sáñkalda Duwe Jesúk sha axazauwatokú” itshani, miñgatsauxa amak miyaxazauwaldí. ⁸ Jinake naldakí. Mielde naldaldí, nashi axaldék me izhuka, azhi axaldék me izhogazhékue jiaga, sakigaba

☆ **6:3** 6.2-3 Ex 20.12; Dt 5.16 ☆ **6:4** 6.4 Kls 3.21

janshizhe atshaldiake, nauwijí Sáñkalda Duweja ai shaldaki janshizhe kaxatshaldixa miñkué nak.✧

⁹ Maiñ sáñkaldakue, mimijí nashi janshizhe kaxatshakue miñgatsahamak kaxatshakue.✧ Ne, gua guabináldiamak guiyaba mituñshaldixa axaldexabináldi. Jinake naldakí. Maiñ mimijí nashi nañga, askuí sáñkalda miñkaldekaki nauwijí Sáñkalda jékaldaxa miñkizhuka miñkué nak. Eja zúnake me naldaldí, zhualduxañgaba zũñzé zúnatuñka nakldá.✧

Jateja jisé kaugakshakualdiamak zũñgenekue

¹⁰ Aldiweki ekí miñmeyaldikue. Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú za na guagasá atema-jañ kama axaldé izhogakna, eñkáñ zhinik za kama guxamine mizhekualdaldí.✧ ¹¹ Guatshak Saldiñga netshi Jateja jisé zũñgubiji guakuak kaugakshakualdiamak shezhaxalda tshakue jana ne zũñgenauxa jiba miyakbeyaldí. Ekíki jiséja sakígaba mimejuldukshaldiamak kau-miñshatshak jiaga, kama agilshál za minoxaldiamak.✧ ¹² Akze, nasũñ kaukshañkaldukaga, niuwabak káguba na kaukshakí, jisé, ají alduna shanekue, sanék gua niuwi axaldekué, kagik tuañ zaldi sanegatukakue, alduna shane matáñ mizhatukakue juizhi guana kaukshatogashiñkaldá. ¹³ Ekue na ekí kaukshabinogéñ, Jateja shezhaxalda tshakue jana ne mixaukshaldiamak, mishkualdaldiamak miñgenauxa jiba

---

✧ **6:8** 6.5-8 Kls 3.22-25 ✧ **6:9** 6.9 Kls 4.1 ✧ **6:9** 6.9 Dt 10.17; Kls 3.25 ✧ **6:10** 6.10 Ep 3.16; Plp 4.13; Kls 1.11 ✧ **6:11** 6.11 2Kt 10.4; 1Pe 4.1

miyakbeyaldí. Amak jiba akbeyabinoxaldieñ jisé, ají aldunakue na mitsá juizha mimejuldukshaldiamak kaumiñshatshak, kama agilshiji ijuldunabináldixa. Ekíki sakígaba kama agilshamiñnegauxa miyagilshatshak, Duwek iyabá naldakí za mizhekualdaldiamak.

¹⁴ Akna jisé na mixaukshaldiamak, ekí janazhiktumine za mizhekualdaldí. Ezua kaukshal neyatshak janáñkaldak mixabekualdakueja shezhaxalda tshakue saldiñga kama gukshamakbeñga, Jatetshi namakldek za kama guxamine mizhekualdaldí.✧ Ekibeñga na, tabáxaldak agisaldi guakuak shezhaxaldaga ishpañguamakbeñga, miñgisaldi guakuak jian za mizhekualdaldí.✧

¹⁵ Ekibeñga na, kaukshaldiamak janazhiktuwi sapatu zhikjiuwamakbeñga, Duwe Jesús zunekuanéñ zhinik aldunaldi señgaba zuñzukuxá shalda miñguaxaldiamak janazhiktumine mizhekualdaldí.✧

¹⁶ Ekí zhekualdabinogéñ akldé giemiki ekí atshakue. Amak kaukshal neyatshak aksaja aksui shezhaxaldaga uldeyamakbeñga, jiséja sūza nóñgutse puldatukakue miñgakaká jana sakígaba mimejuldukshaldiamak mimakuxá nuk miyagitamakualdiamak, Duwe za alduna ishiji mizhekualdaldí. ¹⁷ Ekibeñga na, sáñkaldak shezhaxalda ijiukueja agisaldi guakuak numañ tuamakbeñga, “Duweki nazikuanamak shakldá” za agasjanamine mizhekualdaldí.✧

✧ **6:14** 6.14 Is 11.5; 59.17 ✧ **6:14** 6.14 Job 29.14; Is 59.17; 1Ts 5.8 ✧ **6:15** 6.15 Is 52.7; Alm 10.15 ✧ **6:17** 6.17 Is 59.17

Ekibeñga na, shezhák kaukshamakbeñga, Jatetshi Aldunaja ají múldigabak jisé kaumiyakshaldiamak miñgeneki✧ jiba miyakbeyaldiamak janaktumine za minoxaldí.✧

¹⁸ Ekí mizhekualdaldíeñ Jate axazguaxal za nogakue. Niuwi akbaja naldakí, Jatetshi Alduna miñsanegauxa axazguashi, ji miñgajuezhatshak akshishi miñgualdí. Be noshi, izhgusañguagába, saldiñga Jatetshi nekldekue shaldaki Jatek agakuañnexalga mizhekualdaldí.

¹⁹ Guatshak maiñ nas shalda jiaga ekí Jatek minakbeyaldí. Mitsá Duwe Jesú zunekwane shalda guaxaldatshak Jateja múldigaba guagakuegaba nakuakshiji, nakzék naldakí guaxaldikuamak. Akze, Jateja axañga Asukuák zhinik zunekualdaldixa mu zañgisekuazháne ne, kaigaki mu zañgisekuá guane, aiga guakuge. ²⁰ Akze, Jateja aldéñ guak zhuxañga Asukuák zunekwane shalda guaxaldikue nezhgakuxanamak guakugé shalda na, kalseldi shezhasha nezhuka ni izhokú. Akna, zhe nakzék naldakí, guagakue nagatsahamak guaxaldikuamak Jatek minakbeyaldí.✧

Aldiwe kakkbene

²¹ Guatshak Tíkikuki✧ Duwek zhinik nauwikaja neklde kizhgajañguxa abá naldakí Duwek axazauñkaki exa neyatshak saldiñga shalda miñmeji na, sakí izhokuge, ji atshatokuge miñkualdaldiamak miñmeyaldixa. ²² Akze,

✧ **6:17** 6.17 Eb 4.12 ✧ **6:17** 6.11-17 Alm 13.12-14; 1Ts 5.8

✧ **6:20** 6.18-20 Kls 4.2-4 ✧ **6:21** 6.21 Ajsh 20.4; 2Tm 4.12

sakí izhoxañkalduka miñmeyaldiamak,
aldunaldi jiaga mimakuiyakshaldiamak jañgui
miñgakaxaldikue nzha.

²³ Gaja Duwe ipanaminekuañ, Saldiña netshi
Jate Nauwijatega, nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú
na, mimijí aldunaxa señgaba shi miñzukuí.
Ekíga na, maiñgaba jiaga akldé akldēnga
ajañgualga mimaldokshiji na, alduna ishál no-
gakue shi miñgauneshí. ²⁴ Nauwijí Sáñkalda
Duwe Jesú abá naldakí muldetua izhgajañgual
izhuka nahauxa Jateja éegaba guañ kajañgualga
shi noshí. Ekíga shi naldí.

xxx

Jatetshi múldigaba
Kogi: Jatetshi múldigaba New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kogi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7c5b6db6-c9a4-56c8-a822-4345cd7bafc0